

Wychodzi dwa razy na miesiąc. — Prenumerata kwartalna złr. 1; w W. Ks. Poznańskim 25 srggr., we Francji 3 franki. — Numer pojedynczy 20 cent
Ogłoszenia po 5 centów od wiersza. — Rękopisma nie zwracają się. — Redakcja i Administracja przy ulicy Florjańskiej Nr. 363.

BIADA ZWYCIĘZCOM!

Biada zwycięzcom!... Gdy na wszystkie strony
Miecz, ogień, zbrodnia, plądrują po świecie,
Gdy wielki naród rozbity, zhańbiony,
Gdy drugi pęta sam na siebie plecie;
Gdy oniemiały neutralne rządy
Patrzą z obawą, gdzie spłyną te prądy —
Jest głos w przestworzu, co szeptem ciemiezcom:
„Biada zwycięzcom!”

Padło cesarstwo — Republika kona,
U nóg najeźdźcy Paryż zniewieściały,
Połowa Francji obdarta, zniszczona,
Dumny zdobywcą, dmie krzyżak zuchwały;
I codzien gwałty popełniając nowe,
Carską koronę stroi swoją głowę —
Próżno!.. korona spokoju nie nada:
Zwycięzcom biada!

Niedawno wazal — zdradą i podstępem
Złamał przysięgę lenniczego prawa,
Dzisiaj z intrygi i gwałtu postępem,
Do równej chwały z Czyngishanem stawą;
Jak tamten, zwie się Opatrzności ręką,
Gdy ludzkość darzy zniszczeniem i męką —
Lecz nie pomoże intryga i zdrada:
Zwycięzcom biada!

„Dla dobra ludu, spokojności świata,
Miljony rodzin zaprzepaścić w nędzy,
Rozkazać bratu, by zabijał brata,
Aby dla skarbu przysporzyć pieniędzy;
Dla własnej dumy, krwi przelewać strugi,
Burzyć świątynie, jak Herostrat drugi,
To wielkie czyny i chwała nie lada:
Zwycięzcom biada!

Pruski despotyzm w Europie świta,
Duch kozaczyzny przesiąka w Germany,
Już równowaga do szczytu rozbita,
Postęp ludzkości w pochodzie wstrzymany;
Lecz knut dla junkrów, — to miecz u warjata,
Miecz obosieczny — a bywają fata,
Że miecz ten czasem obosiecznie pada:
Zwycięzcom biada!

Bo przyjdzie chwila, a przyjdzie niebawem,
Że świat znużony krwawymi zapasy,
Za własnem zechce upomnieć się prawem,
I wolność zdobyć na wieczyste czasy;
Wówczas francuzi, niemcy czy moskale,
Złączeni w jednym, braterskim zapale,
Chórem powiedzą panom swym, ciemiezcom:
„Biada zwycięzcom!”

Ważne dla wyborców.

W nrze. 24. *Czasu* nieoszacowany korespondent poznański, którego listy są prawdziwymi perłami publicystyki europejskiej, zrobił genialne spostrzeżenie, że wyborcy poznańscy nie powinni wybierać do parlamentu niemieckiego J. I. Kraszewskiego, ponieważ tenże jest obywatelem saskim czyli sasem.

W duchu tej arcygłębokiej uwagi, wyborcy departamentu niemieckiego, również jak do wiedeńskiego rajchsratu, nie powinni pod żadnym pozorem wybierać obywateli z Poznańskiego lub Prus Zachodnich, dlatego że to prusacy, ani z Kongresówki, Litwy i Rusi, bo to moskale, ani z Galicji, bo to austriacy.

W takim położeniu, ważnem jest dla wyborców rozwiązanie pytania, gdzie są polacy, jedyni (według korespondenta poznańskiego do *Czasu*) kandydaci uprawnieni do posłowania w Berlinie i Wiedniu?

Na uspokojenie wyborców, będących w kłopotcie o swe głosy, śpieszymy rozwiązać to pytanie.

Jedynymi polakami, którym, według korespondenta poznańskiego do *Czasu*, powierzyć można reprezentowanie prowincji polskich bez popełnienia „*aktu politycznego bezsensu*“, są emigranci polacy, którzy dotychczas w żadnem państwie nie uzyskali naturalizacji.

Tak chce korespondent poznański *Czasu*, tak chce i *Czas*, gdyż to wydrukował bez zastrzeżenia, — wzywamy zatem emigrantów rzeczzonej kategorii, ażeby przy wszelkich wyborach stawiali swoje kandydatury, — a wyborców, aby oddawali im swe głosy w imię politycznego sensu, wynalezione go przez korespondenta poznańskiego do *Czasu*, — którym, jak się teraz okazuje, musi być jeden z b. nauczycieli jenerała v. Falkensteina (zob. Nr. 38 *Djabła*).

Telegramy „Djabła“.

Petersburg 7 lutego. Car Aleksander zamierzył zabezpieczyć swoje życie w krakowskiem Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń. Dyrekcja odmówiła.

Londyn 7 lutego. Następne odroczenie konferencji czarnomorskiej odroczone aż do upływu terminu poprzedniego odroczenia.

Bukareszt 7 lutego. Książę Karol zebrał swoje klejnoty i ..... (reszta telegramu niezrozumiała. *Redakcja*).

Paryż 7 lutego. Najdzielniejszym człowiekiem po Gambecie, jest w Europie jeden z redaktorów *Kraju*, który sam, bez niczyjej pomocy, wyszytył sto kilkadziesiąt kolumn wojowniczych na *Obronę Paryża*... niestety! bezskutecznie.

Część urzędowa.

Najukochańszy nasz sługo i przyjacielu, korespondencie poznański *Czasu*!

Na wniosek twój uznaliśmy i uznajemy niniejszem saksończyka *vel* sasa J. I. Kraszewskiego *jeneralnym dezorganizatorem naszej społeczności jezuicko-djabelskiej*, i zawiadomiliśmy go, ażeby w granicach państwa naszego tak za życia jako i po śmierci pokazywać się nie poważał, gdyż przez naszych stróżów granicznych i rogałkowych, czy to autonomicznego czy też politycznego porządku, pod żadnym pozorem przepuszczonym nie będzie, w razie zaś pojawienia się w stolicy naszej, *Zwang-passem* wydalonym z niej zostanie.

Dan w Piekło dnia 7 lutego 1871 r.

Na oryginale własnym Jego najciemniejszej Mości pazurem wydrapano:

Lucyfer m. p.

Tempora mutantur.

Dawniej Jowisz, by zyskać Europy łaski
W byka się przeobraża;
Dziś król Wilhelm używa innéj na to maski
I zmienia się... w cesarza.

Zadanie konkursowe.

Kto zgadnie gdzie się znalazł medalik zgubiony przez jedną z dam dobrze urodzonych ale źle wychowanych — otrzyma w nagrodę rozprawę *O urządzeniu szpitala w Galicji*.

Sprawy sądowe.

Niezadługo ma się odbyć przed kratkami sądowemi ostateczna rozprawa w procesie o obrazę honoru. Skarżący p. S. domagać się będzie wymiaru sprawiedliwości za wyrządzoną mu obelgę — posadzono go bowiem publicznie, że został członkiem Warowni Krzyża.

Oda zrujnowanego do amatorki ładnych garniturów

(wolne naśladownictwo z *Hejnego*)

Masz zegarek kulczyki i brosze,
Masz pieniądze co wygrałem z gier,
Bilety ci do łoży przynoszę —
O! mein Liebchen, was willst du noch mehr?

Dla niebieskich twoich oczów pary
Majątek mój zeszedł do zer,
Ruchomości zabrał Mosiek stary —
O! mein Liebchen, was willst du noch mehr?

Tyś zrujnowała me siły, zdrowie,
Mam cerę najgorszą z wszech cer,
Wyglądam najchudziej w Krakowie, —
O! mein Liebchen, was willst du noch mehr?

Jeden z twoich...

Djabeł w Rewerendzie.

(Fotografia).

Raz chciał djabeł, dla odmiany,
Na wsi gdzieś proboszczem zostać;
By mógł ludzi, niepoznany,
Jeszcze lepiej złością chłostać.

Więc ogolił sierć ze skóry,
Obciął rogi i pazury,
Schował ogon w pantalone,
A kopyto w but palony;

I tak w oczach złość przygasił,
Tak pozory przybrał święte,
Póty płaszczył się i łasił,
Aż mu szlachcic dał prezentę.

Skoro osiadł na prebendzie,
Ani tknął się brewiarza;
Lecz się bawił w gospodarza,
Lub polował w rewerendzie.

Czeladź tego kropił kijem,
A kropidłem swą klucznicę,
(Jakaś niby synowice,
Któręj nigdy nie był stryjem).

Gdy polował, to z nim czarny
Jakiś pies po łąkach brodził;
I tak kundel kundla wodził. —
Lecz najlepiej lubił sarny...

A, że często z swą rusznicą
Zakradał się w cudze knieje,
Miewał kłótnie z synowicą,
Że jej krzywdą tém się dzieje...

Ztąd nie jeden o tém gadał,
Że gdzieś jakieś dziewczę młode,
Które często on spowiadał,
Miało brzydką z nim przygodę;

A on — aby jakoś gładko
Wydobyć się z takiej zgrozy —
Zrobił dziewczę to warjatką
I wpakował ją do kozy.

Parafian miał on wiele,
Ale kościół był obdarty;
Jura stolae szły na karty,
Bo co djabeł po kościele?

Gdy tam jakieś plótł kazanie,
Ciągłe jakął się szkaradnie.
— Trudne djabeł też zadanie
Coś o niebie prawił składnie. —

Fotografje karnawałowe (*).

V. Grube ryby rodzaju żeńskiego.

Według najnowszych statystycznych obliczeń, najgrubsze ryby krakowskie mają po *dwadzieścia tysięcy guldenów (?)*; z tych, *siedm tysięcy* w gotówce, *dwa tysiące* w ładnych gałgankach, szmatkach, kołnierzykach i t. p. okolicznościach — za *dwa tysiące siedmset pięćdziesiąt pięć tysięcy i centów 20* cztery pochwały z czterech klas pierwszej pensji, jedną koronę i kilka obrazków na tiulu od ks. katechety; za resztę wreszcie t. j. za *ośm tysięcy dwieście czterdzieści cztery guldeny i centów 80*, fochów, kaprysów, much w nosku i zaściankowej dumy, naśladowującej parafjalną arystokrację.

Skoro taka gruba ryba wchodzi na wieczór tańczący, gospodni domu (wrazie, jeżeli sama nie ma córek na wydaniu) objaśnia młodzień będadą na ukończeniu studjów akademickich, że niebawem pojawi się w salonie panna bardzo ładna, bardzo młoda i bardzo bogata. Aspiranci do stanu małżeńskiego poprawiają na gwałt kołnierzyki, przyczesują włosy i niespokojnie spoglądają ku drzwiom, zachowując dla mającej przybyć pierwszego mazura lub kontredansa. Rozstawione czaty telegrafują z przedpokoju: już idzie, idzie! . . . . .

Gruba ryba jest nadzwyczaj oszczędna w spojrzeniach i słówkach, starannie unika rozmowy o miłości z froterami; natomiast nader łaskawie przyjmuje adoracje doktorów medycyny, chirurgji i akuszerji. Podczas mazura własnonożnie trzodzi się do drugiego pokoju, dla oderwania od kart jakiej grubej ryby rodzaju męskiego, dla zrobienia z nią figury. W tym przypadku gruba ryba żeńska z łatwością i miłuchnym wdziękiem przeistacza się w rybaka. Gdy połów się nie powiedzie (bo i to się

zdarza), albo też w braku grubych ryb męskich, gruba żeńska wybiera *kiełbików* — samych kiełbików, między którymi ma pierwszeństwo syn gospodni domu lub najbliższy jej kuzynek. Z tego powodu *scyzoryki* czują się obrażeni i wraz z pospolitymi *froterami* i zwykłymi pannami (uposażonemi, jak ich mamy utrzymują, tylko w nieocenione przymioty duszy) obmawiają grubą rybę, zaczynając rozmowę od słów: „nie brzydka, ale...”

Gruba ryba dość długo przechowuje się w panińskim stanie, nie tyle dla braku amatorów lub też w skutek słubów dziewictwa ile dla niepewności i wahania się komu powierzyć wszystkie swoje skarby. W końcu, z obawy staropanieństwa, decyduje się. Szczęśliwy śmiertelnik obliczywszy po ślubie rzeczywisty i idealny posąg swęj połowicy i przekonawszy się, że ani korony pochwalnej, ani obrazków księdza katechety, ani innych ruchomości posagowych w żadnym banku na procent umieścić nie podobna — robi kwaśną minę i przyjaciółom swoim udziela pod sekretem rady, aby się nigdy nie żenili.

Ogłoszenie literackie.

Nakładem djabelskim wyjdzie na smutne dni postu wielce zabawna *Historja o trzech krakowsko-salonowych rozbójnikach* (Rinaldo-Rinaldini N. 2. Fra Diavolo i Jud), zebrana i ułożona według zeznań naocznych świadków i własnoręcznych notatek złożonych przez tychże rozbójników do feljetonu *Czasu*. Dochód z powyższego dziełka przeznacza się na założenie w Krakowie *stowarzyszenia niemoralnego antireligijnego*, gdyż doświadczenie przekonało, że wszelkie tutejsze *stowarzyszenia moralno-religijne*, najgorsze przysługi oddają moralności.

Blizsza wiadomość o tej *Historji* w następnym numerze Djabła.

Korespondencje „djabelskie“

Kochany Djabie!

Na jednym z ostatnich balów, pewna osoba płci mojej postanowiła naśladować drażliwość, skutkiem której otrzymałam *mention honorable* w N. 38 Djab. Pojmiesz kochany Djabelku, że jedynym celem tej osoby było usiłowanie uzyskania podobnej reklamy, która w karnawale ma szczególną ważność. Spodziewam się jednak, że *Djabel* w bezstronności swojej rozróżnić potrafi znalezienie się prawdziwie *oryginalne*, od naśladowanego — i nad moją przedrzeźniaczką przejdzie do porządku dziennego.

Przyjm złośliwy Djabliku i t. d.

La dame à l'épouvantail.

Na giełdzie krakowskiej.

Zwiastun złych nowin. Wiész kochany Stasiu... nieszczęście... przykro mi, że ja przyjaciel może pierwszy przyniosę ci tę okropną nowinę?

Staś Finansista. Jakaż to?

Zwiastun. Ten młody... wiész... syn tego starego... co to piwo niby...

Staś. Zbankrutował. wiedziałem o tem.

Zwiastun. To szkoda... ktoś mnie uprzedził... ileż ty na tém tracisz, Stasiu?

Staś. [nadrabiając miną]. Bagatelę... jakieś 34,000 reńskich... to dla mnie nic nie znaczy...

Zwiastun. Ja słyszałem, że jeszcze coś więcej straciłeś.

Staś. [z grymasem]. Naprzykład?...?

Zwiastun. Zaufanie. Gdy ci ów ojciec, co to niby piwo... rozumiesz... płacił ostatnią razą za swego syna... dałeś niby słowo honoru, że synalkowi kredytować nie będziesz...!

Staś. [z goryczą]. I... cóż chcesz... byłem miękki, a na miękko bywam głupi.

*) Zobacz Nr. 17 Djabła.

Ale jak gdzieś kogo smagał
Złym językiem, czerni, kłamał;
Wtedy z mową się nie łamał,
Bo mu *bezwstyd* w tém pomagał.

W piątek, jak kto patrzył z blizka,
Pościł — w kacie — miód, kiełbasy.
Chłopków judził o *pastwiska*
Do procesów i o *lasy*.

A z ręcznie się trzymał w dali
Od kościoła sług prawdziwych,
Zacnych, godnych i pocziwych,
By w nim djabła nie poznali.

Słowem tak się piekłu sprawiał,
Tyle zasług nagromadził;
Że Lucyper się obawiał
Aby z tronu go nie zsadził.

(Ciąg dalszy później. Dowiadujemy się, że autor tej fotografii pisze obecnie poemat pod nazwą: *Powiatowszczyzna*.)

Raz, gdy piekiel król się smucił,
Gdy się martwił tém widocznie,
Że nie wiedział co z nim pocznie,
Gdyby znów do piekiel wrócił...

Wszedł Mełsto — chudy, długi,
O trzech włosach na łysinie,
Rzekłbyś, istny Bismark drugi,
I pocieszał w złej godzinie: —

„Panie! — rzekł, — twój strach daremny;
To lichego djabła rodu;
Wziął prebendę tylko z głodu,
Bo jest podły i nikczemny.“

„A, że się mu raz udało
Okpić szlachcica — nie cuda!
W tém zasługi bardzo mało;
To się codziem żydkom uda.“

„Reszta jego dzieł są niczém
W oczach dzielnej twój czeladzi;
Te w zasługi mu nie wliczym;
Lecz ostrożność nie zawadzi.“

„Każ więc Najciemniejszy Panie!
Niech się raz przeżegna *szczerze*,
I odmówi trzy pacierze,
Nim z powrotem w piekle stanie.“ —

Król dał radzie ucho chętne,
Na prebendę wysłał dekret;
Bo, że djabłu bardzo wstrętne
Takie rzeczy, to nie sekret.

Toć i djabła w rewerendzie
Na ten dekret wzięty dreszcze.
Więc, kto wie jak długo jeszcze
Będzie siedział na prebendzie...

Sprawozdanie

z walnego zgromadzenia Resursy Mieszkańskiej które się nie odbyło d. 5 lutego.

Po odbyciu zwykłych formalności, to jest po złożeniu futer w przedpokoju i po przeliczeniu członków nieprzytomnych, gdy liczba ich okazała się więcej niż dostateczną, wybrano prezydującego, a ten zagał posiedzenie krótką przemową, w której szeroko rozwodził się nad różnemi i tym podobnemi przedmiotami, wykazał całą ważność stowarzyszeń w dzisiejszych niebezpiecznych czasach, i w końcu uczuł się w obowiązku podziękować członkom komitetu za wytrwałe niebywanie na posiedzeniach, oraz tym członkom resursy, którzy regularnem niepłaceniem składek miesięcznych, zabezpieczają zarząd od wyrzucania krwawo zapracowanego grosza.

Członek Malkontent. Smiem zapytać w wysokie zgromadzenie, czy w roku 1870 resursa miała jaki zarząd czy nie?

Czł. Sprawozdawca. Na taką zbyt może, że się delikatnie wyrażę, nieparlamentarną interpelację, pozwolę sobie następujące złożyć wyjaśnienie: Pano-
wie! Nie tajno wam zapewne, że towarzystwo nasze istnieje na podstawach humanitarnych. Założone kosztem kilku miłosiernych obywateli, ciągnie swój żywot pełen chwały dla zabawy naszej, a ku większej chwale i pożytkowi miasta i całej Ojczyzny. Przypomnijcie sobie tylko, panowie, ilu to już prezesów, gospodarzy i marszałków wydała nam resursa?! Ileż to prawdziwój zasługi, ile niezmordowanej pracy uwieńczyliśmy naszym wyborem! Zasługi wielkie zaiste! praca olbrzymia, nadludzka prawię! Spyta kto może dalej, cośmy zrobili do tego czasu? Śmiało odpowiem: nic!
(*huczne oklaski.*)

Tak jest, panowie! z chlubą powtarzam; mniej jak nic! Mieliśmy fundusze których już nie mamy — ale za to mamy dług, których nie mieliśmy. W murach naszych mamy restaurację, której nie płacimy, chociaż dajemy jej bezpłatny lokal i wszelkie dogodności łatwego zarobkowania. Na zabawach naszych pod temi sami korzystnymi warunkami utrzymujemy bufet dla dogodności naszego sąsiada — i czegoż więc wam potrzeba?? Nie przeczę, że inne tego rodzaju stowarzyszenia ciągną zysk i to nie mały z tego samego źródła — ale my nie zniżymy się nigdy do tak ubliżających środków powiększania dochodów — powstałszy z jałmużny — jałmużnę więc na każdym kroku winniśmy popierać. Tyle co do przeszłości — w obecnej zaś chwili, ponieważ skutkiem

niewypłacalności wielu członków, resursa chyli się do upadku, przedstawiony wam będzie, panowie, wniosek do uchwały, z mocy której zbierać będziemy po całym kraju składkę groszową na podtrzymanie naszej instytucji jałmużniczej. Skończyłem. (*Oklaski po prawej stronie — lewica udaje, że nie wie do kogo pito.*)

Przewodniczący. Skoro nikt z panów nie ma nic do nadmienienia, możemy przystąpić do wyboru nowego zarządu.

Członek Plaga. Z uwagi, że nam wszystko jedno, kto nie przychodzi na posiedzenie: czy to pan G. czy pan X. — byłbym zdania, żeby bez żadnych wyborów, utrzymać dotychczasowy zarząd.

Wniosek ten jednogłośnie przyjęto i uradzono też samą komedję odegrać w ten sam sposób na przyszłą niedzielę. (*Że z równem powodzeniem o tém wątpić się nie godzi. Przyp. Djabła.*)

Nowy wynalazek.

Pan Bruno Rogalski ze Lwowa, autor *Programatologii* i innych dzieł wiekopomych, wynalazł sposób zużytkowania artykułów politycznych, których żadna redakcja przyjąć nie chce. Artykuł taki wrzuca się do urny wyborczej zamiast głosu, i w takim razie koniecznie przeczytanym być musi przynajmniej przez skrutatorów, ci bowiem są obowiązani dojść czy w artykule nie ma przypadkiem nazwisk kandydatów proponowanych przez autora — wyborcę.

Środek ten jest bardzo dowcipny, szkoda jednak, że tylko przez tych autorów, którzy są zarazem wyborcami, używanym być może.

Sprawy szkolne.

Dyrektor jednej z numerowanych szkół elementarnych w Krakowie, podał wniosek do Rady szkolnej, aby uwzględniając obecną drożyznę, a nie będąc w możności polepszenia bytu materialnego nauczycieli, pozwoliła dyrektorowi i profesorom wielkiego i małego abecadła, używać uczniów silniejsz budowanych do różnych posług np. na posyłki po cygara i tytoń, czyszczenie butów, znoszenie węgla do piwnicy dyrektorskiej i wynoszenie takowych następnie, w miarę potrzeby, na górę. Spodziewać się należy że Rada szkolna wejrzy w tę sprawę, i przychyli się do słusznych żądań dyrektorskich.

Z maskarady.

Hr. Furfancki. Panie Dołęgo — kto jest ta żydóweczka, z którą tylko co rozmawiałeś?

Mojżeszowicz. Jak pan śmiesz, panie, moją żonę nazywać żydóweczką?

Hr. Furfancki. Więc żona pańska jest katoliczką? To przepraszam.

Mojżeszowicz. Co moja żona jest, to panu nic do tego! Herr Kommissar, Herr Kommissar, ten pan obraził moją żonę.

Komisarz. Czy możesz pan powiedzieć w jaki sposób?

Mojżeszowicz. Mogę. Un ją nazwał żydóweczką.

Komisarz. Nazwij pan za to tego pana katolikiem — a będziesz miał zupełną satysfakcję.

Dołęga. Cóż tak biegasz po sali, jakbyś nieprzymierzając...?

Hr. Furfancki. Gdzieś mi się zapodział mój kapelusz.

Dołęga. E! furda. Mnie się żona gdzieś zapodziała, a nic nie mówię.

Hr. Furfancki. Tobie żony nie odmienia, a mnie kapelusz mogą zamienić..

Dołęga. O bogowie! czemuż moja żona nie jest kapeluszem!!

Maska. [*zaczepiając kogoś*]. Si vous voulez...

Zaczepiony. Eh! co mi tam gadasz o siwym wole!..

Zyzio. Masiu, masiu, nie uciekaj, ja cię nie puszcze...

Maska. Cóż ci ze mnie przyjdzie na maskaradzie?... ot, lepiej dam ci coś na odczepne.

Zyzio. Twój adres?..

Maska. Zgadłeś. [*Wsuwa mu w rękę bilecik i znika*].

Zyzio. [*Przyciska bilecik do serca*]. Dziękuję ci! anielska masiu... [*Idzie na stronę, otwiera bilecik i czyta*].

Czyś był, czy nie był za granicą,

Czyś miał, czy nie miał guwenera,

Nauki w tobie szukać ze świecą,

Ale masz pyszną minę.... kelnera.

(*Na galerji.*)

Panna. Jaktó, pan sam przychodzisz?

Kawaler. Nie, jestem z moim przyjacielem baronem Rzeszoto.

Panna. Ah, tak? Ale i pański przyjaciel także sam przychodzi.

Kawaler. Jaktó?

Panna. No, bez cukierków. — Jaki pan niedomyślny!

Rozmaitości.

— Hr. Bismark zaproponował Favrowi uwieszenie Gambetty, a następnie wszystkich francuzów, którzy nie są przejęci szczerą życzliwością dla Niemców. Rzeczywiście byłby to bardzo praktyczny sposób ukończenia wojny, tém więcej, że pan Gambetta, jako nieużywający munduru wojskowego, posiada, według praw pruskich, wszelkie kwalifikacje do szubienicy.

— Z Poznania donoszą nam pod sekretem, że ks. hr. Ledóchowski, chcąc raz zadać fałsz oszczerstwom rzucanym na niego przez pewną szajkę dzienników galicyjskich, zamierza zrezygnować z arcybiskupstwa poznańsko-gnieźnieńskiego i osiąść na dewocji przy wielkim ołtarzu.... w Berlinie.

— Przesilenie gabinetowe w Wiedniu zbliża się już do pożądanego załatwienia, według bowiem wiarogodnych źródeł, hrabiowie Beust i Potocki otrzymują stanowczą dymisję — miejsce zaś ich obejmują: kanclerza państwa hr. Potocki, a tekę prezesa ministrów hr. Beust.

— W depeszy okólnikowej do gabinetów europejskich, hr. Bismark konstatając fakt, że wszystkie armje francuzkie znajdować się obecnie mogą tylko w granicach Niemiec, — uznaje Szwajcarję za integralną część cesarstwa niemieckiego. Jednocześnie zaś generał Clinchant otrzymał cesarskie podziękowanie, za tak zręczne i bohaterskie *ocalenie* armji i materiału wojennego.

W Bochni otrzymano telegraficzną wiadomość z Rzymu, że kardynał Antonelli przez wdzięczność za interwencję w sprawach państwa kościelnego, przysłał tu swoich urzędników dla czuwania nad sprawami miejscowymi i dziurami w drogach powiatowych. W skutek tego telegramu illuminowano radę powiatową i organistę.

Ostatnie wiadomości.

Z nad Warty. (Korespondencja prywatna Czasu.) **Jeszcze boleść nad Francją trwa w naszych sercach w całej potęgze, a już nam grozi kandydatura p. Kraszewskiego!!!!!!** (Czy to nie będzie czwarty podział Polski? Przypisek Djabła.)

Hr. Furfancki. Co się to dzieje w tym Lwowie! póki była stara rada miejska, wymyślali na nią co się zmieściło — teraz nowa rada jeszcze się nie ukonstytuowała, a już ci zaczynają na nią psy wieszać — kiedyż się zadowolnią ci dróżykacze?

Dolega. Jak sami zostaną radcami.

Hr. Furfancki. Nie mógłbyś mi wytłumaczyć, co to może znaczyć, że Czechom zupełnie jednakowo do gustu przypada *Marsyljanka* i *Boże carja chrani*?

Dolega. To jest bardzo naturalne — chcieli niby zachować swój *ton* narodowy — dali sobie ponabijać rozmaite *ćwieczki* w głowę — a dziś za pokręceniem korby, czy tam za powiewem wiatru, coraz nowe melodje wydają — przecież już i *Heil dir im Siegeskranz* śpiewali — to tylko *katarynka polityczna*.

Konkurs.

Rada miejska krakowska ogłasza konkurs na godność delegata do Rady szkolnej krajowej. Kandydatami mogą być tylko wielcy panowie, którzy udowodnią, że przez cały czas swego urzędowania przebywać będą za granicą i ani razu, nawet przypadkiem, do Lwowa nie zabłądzą. Wszelkie inne kwalifikacje są zbyteczne.

Uwiedomienie.

Podaje się do wiadomości osób interesowanych, że na karnawał bieżący, dla pragnących pić wino z mojego bućnika, ustanowiłam takse po 8 guldenów za każdy toast.

Nadzieja.

Niech żyje konkurencja!...

Duch wojowniczy, który emigrował z Francji, przybył chwilowo do Krakowa i stanął w hotelu saskim, skutkiem czego rozeszła się wieść po mieście, że wkrótce w okolicy naszego grodu nastąpi parę starć krwawych.

Zaledwie wieść ta przez konkurujące z dziennikami języki rozniesioną została na place, ulice, przecznice, plantacje i przedmieścia Krakowa, zaledwie wymieniono nazwiska domniemanych uczestników krwawych zapasów, natychmiast kilku tutejszych kupców i restauratorów *wystosowało* do nich listy tej treści:

Wielmożny Panie!

Dowiedziawszy się, że WPan masz zamiar odbyć pojedynek z innym równieź WPanem, uważam za swój obowiązek zawiadomić WPana, iż w moim handlu od śniadań pojedynkowych odstępuję znaczny rabat, a mianowicie na winach węgierskich 25%, na szampańskim 35%, na wszelkiego rodzaju wiktuałach zimnych 40%, a na gorących 30% od cen w spejzettelu wyrażonych.

W nadziei, że WPan raczysz mnie zaszczyścić swemi względami, pozostaję i t. d.

N. N.

W niektórych listach odstąpione procenta są większe lub mniejsze. Ciekawa rzecz, kto się też na tej licytacji *in minus* utrzyma?...

Łamigłówka Nr. 4.

(do nagrody)

24 zgłosek:

ci, ma, tak, le, rab, re, a, lan, ka, a, sau, ka, na, ja, el, ba, iz, de, wi, nas, ra, u, a, le,

tworzą następujące wyrazy:

1. Tancerka. 2. Zaczepka. 3. Księstwo. 4. Syn niewolnicy. 5. Scena. 6. Kapłani. 7. Rycerz. 8. Kaleka. 9. Człowiek.

Początkowe litery, z góry na dół, oznaczają: **głupstwo**; końcowe, z dołu do góry: **miasto**.

Nadsyłający pierwszą rozwiązanie otrzyma **Tragedję w 4 aktach p. t. Ludgarda**.

Rozwiązanie Łamigłówki Nr. 3.

Nogi długie i czarne sterczą mu jak szczudła, Rece na krzyż złamane, twarz głęboko wchudła, Oblicze wywędzone brud śmiertelny szpeci, Usta wypsute, przez nie ząb gdzieniedzie świeci. Zresztą nietknięta ciała zdrowego budowa, Postać ludzką od żywej niezbyt różną chowa". (Mickiewicz. *Popas w Upicie*).

Dokładne rozwiązanie nadesłała (w tydzień) p. *Gabrjela K. z Krakowa* — i nagrodę otrzymała.

Katalog nakładowy, komisowy i sortimentowy Księgarni Wydawnictwa dzieł tanich i pożytecznych

W KRAKOWIE

(rynek główny, naprzeciw Sukiennic, w kamienicy ks. Jabłonowskiego Nr. 14.)

Dzieła oznaczone (*) są nakładowe, (**) na składzie głównym.

I. Historia, literatura, biografia, pamiętniki.

(Ciąg dalszy patrz Nr. 38.)

Tom VIII: Uwagi nad dziejami Polski i ludu jej. Historyczna paralella Hiszpanji z Polską w XVI, XVII, XVIII wieku 1853 3 tal. 15 srg.

Tom IX: Dostojności i urzędy, herby w Polsce, pojedynki w Polsce, grobowe królów polskich pomniki, pszczoły i bartnictwo w Polsce 1856 4 tal.

Tom X: Dzieje Litwy i Rusi aż do unji z Polską. O monecie polskiej, Nauki dające poznawać źródła hist. i td. — 5 talar

Tom XI: W druku.

Tom XII: (W druku).

Tom XIII: Historia polska do końca panowania Stefana Batorego 1863. 4 tal.

Tom XVI: Dzieje bibliotek i historia geografji i odkryć z dodaniem wielu notat i przypisów Z. Rykaczewskiego 1868. 2 tal. 20 srg.

Tom XVII i XVIII: Rozbiory dzieł obejmujących albo dzieje, albo rzeczy polskie różnymi czasami przez Joachima Lelewela ogłoszone 1865. 4 tal. 20 sr. Każdy tom osobno 1 tal. 10 srg.

Tom XIX: Różnaitości — 1865 2 tal. 15 srg.

Tom XX: Mowy i pisma polityczne, Testament 1864. 4 tal.

— Sprawa żydowska w r. 1859 w liście do L. Merzbacha rozważana 1860 7½ srg.

— Kopernika tudzież innych astronomów polskich w geografji zasługi. Poznań 1862. 10 srg.

Lewestam Fr. H. Dwie prelekcje wstępne. Warszawa 1865. 50 c.

— Historia literatury powsz. Ska wielka 4 tomy. Warszawa 1863. 10 zhr. 50 c.

Libelt K. Dwaj bracia Sniadeccy. Poznań. 1866. 10 srg.

— Dziewica Orleańska, ustęp z dziejów Francji. Poznań 1852. 2 tal.

— Koalicja kapitału i pracy 1868 12½ srg.

— Pisma pomniejsze 6 tomów. Poznań 1849. 1851. 10 zhr.

— System umiennictwa czyli filozofji umysłowej 2 tomy. 1857. 4 tal. 20 srg.

Liske Ksaw. Dr. fil. Studja z dziejów wieku XVI. 1867. 2 tal.

Łukaszewicz J. Dzieje kościołów wyznania helweckiego w dawniej malój Polsce. 1853. 3 tal. 10 srg.

— Historia szkół w Koronie i wielkiem ks. Litewskiem od najdawniejszych czasów, aż do roku 1794. 4 tomy. Poznań 1815, 12 tal.

— Krótki opis hist. kościołów parochjalnych, kościółków, kaplic, klasztorów, szkółek parochjalnych, szpitali i innych zakładów dobroczynnych w dawniej djeceji poznańskiej 3 tomy. 1858-63. 7 t. 15 srg.

Łukaszewicz L. Rys dziejów piśmiennictwa pols. wydanie trzecie większe doprowadzone do r. 1866. 8vo. str. 877. tal. 3. srg. 10.

— Rys dziejów piśmiennictwa pols. wyd. trzecie doprow. do r. 1864. Poznań 8vo. str. 318. 1 tal.

Macoulaya Tom. Babingtona. Dzieje angielskie od wstąpienia na tron Jakuba II. tom. 1szy 1854. 2 tal., tom 2gi 1861. 3 tal.

Mierosławski L. Powstanie narodu polskiego 4 tomy. Paryż 1846. 20 zhr.

Mickiewicz A. Rys biograficzny (z port) Wiedeń. 1863. 75 c.

Mickiewicz Adam. Literatura słowiańska 4 tomy. Poznań 1865. 3 tal. 10 srg.

Miklaszewski. Rys historii polskiej. Poznań 1865. 4 zhr. 25 c.

* Mill John Stuart, O rządzie repetycyjnym 8vo. Kraków 1866. 1 Zhr. 70 c.

Mochacki M. Dzieła, wydanie jedyne prawne. 5 tomów z portr. autora i pomnikiem jego na miedzi. Poznań 1863. tal. 10 srg. 80.

Tom I. Listy do matki pisane 2 tal. 15 srg.

Tom II. i III. Dzieje powstania 1830-31 r. 3 tal.

Tom IV. Pisma rozmaite 1 tal. 20 srg.

Tom V. O literaturze pols. 25 srg.

Mosbach Aug. Przyczynki do dziejów Polski z archiwum miasta Wrocławia. Poznań 1860. 150 c.

— Piotr syn Włodzimierza. Ostrów 1865. 1 tal. 10 srg.

Moszeński A. Pamiętnik do historii polskiej w ostatnich latach panowania Augusta III i pierwszych Stan. Poniatowskiego. wyd. 2ie 1862. 1 tal.

Muchliński A. Listy Władysława IV. do Krzysztofa Radziwiłła hetmana pol. w k. I. pisane 1612—1632 z autografów

bibl. cesar. w Petersburgu. Kraków. 1869. 150.

Nehring Wl. O życiu i pismach Joachima Bielskiego 1860. 15 srg.

— O życiu i pismach Reinholda Heidensteina 1862 r. 20 srg.

— O życiu i pismach Jana Dymitra Solikowskiego 1860. 20 srg.

Ostatnie chwile Joachima Lelewela 1863. 7½ srg.

Opowiadania histor. I. 1860. 2 tal.

Opowiadania i studja histor. II. 1862. 2 tal. 15 srg.

Pamiętniki z XVIII wieku:

Tom I. obejmuje Pamiętniki o rew. pols. z r. 1794. Jenerał Kwat. Pistor. Dzień

17 i 18. kwietnia 1794. Przez naoczego świadka. Pamiętnik J. Kilińskiego 1860. 2 tal.

— II. I Pamiętnik Józefa Zajączka. II. Pamiętnik Filipa Lichockiego. III mapy i plany. 1862. 3 tal. 15 srg.

— III. Dąbrowskiego J. K. Pamiętnik wojskowy legionów pols. we Włoszech. 1864. 1 tal. 15 srg.

— IV. Gutkowski J. jen. Życie i pamiętniki histor. o rew. 1792 i 1797. (z portr). 2 tal. 15 srg.

— V. Drugi rozbiór Polski z pam. Siwersa. 1865. 2 tal.

— VI. Wojna w Polsce 1770 i 1771. z pamiętników Jenerała Dumouriera 1865. 15 srg.

— VII. Czasy Stan. Aug. Poniatowskiego przez jednego z posłów sejmu napisane. 1867. 1 tal. 15 sr.

— VIII. O rewolucji polskiej w r. 1794 przez Wojdę. 1867. 25 srg.

— IX. Moszczyński. Pamiętnik wyd. III i Kosmowskiego pamiętniki z końca XVIII wieku. wyd. 2gie. 1867. 1 tal.

— X. Ostatnie lata panowania Sta. Augusta z dokum 2go i 3go podziału, wydał Wal. Kalinka. 2 części. 2 tal. 10 sr.

— XI. Pamiętnik Michała Ogińskiego o Polsce i Polakach od r. 1788. do końca 1815. 2ty. 3 tal.

Pamiętniki Stan. Poniatowskiego i jego koresp. z Katarzyną II. po polsku i franc. 1862. 20 srg.

Pamiętniki o Samuelu Zborowskim p. L. Z. 1844. 22½ srg.

Pamiętnik o wojnach kozackich. Wrocław 1842. 1 tal.

Pamiętniki pana Kamertona przez L. P. 3 tomy. 1869. 4 tal. 50 srg.

Pasek J. Chr. Pamiętniki (wydanie E. Raczynskiego. 1 tal. 20 sth.

Piotrowski R. Pamiętnik z pobytu na Syberji 3 tomy. 1860. 4 tal.

Podolskiego Gabrjela Teka. Poznań 1862. 11 zlr. 70 c.

* **Pol Winc.** Historyczny obszar Polski. Rzecz o dżalektach. Kraków 1869. 1.25.

* — **Pamiętnik** do literatury pols. XVI wieku. Lwów 1866. 3.60.

Prądzyński Ign. jen. Czterej ostatni wodzowie polscy. 1865. 1 tal. 10 srg.

Przyborowski J. Wiadomość o życiu i pismach Jana Kochanowskiego. 1857. 1 tal.

Przyłęcki St. Pamiętnik o Koniecpolskich. Lwów 1842. 4 zlr.

— **Ukraińskie sprawy.** Lwów 1842. 1 zlr.

* **Pruski.** Obchody weselne. Kraków 1869. 2 zlr. 50 c.

Radziwiłł M. K. Pielgrzymka. Wrocław 1847. 1 tal. 15 sr.

Rys dziejów porozbiorowych 1790—1834 1870 r. 2 tal. 20 srg.

Rys histor. kampanji z r. 1809. 1869. 2 tal.

Siarczyński Fr. Ks. Obraz wieku panowania Zygmunta III. Poznań 1858, 2 tomy. 4.50.

Siemiński L. Dyplomata polski. (Kże. A. Czartoryski). Kraków. (Cena zniż). 40 c.

* — **Wł. Zabiegi** Moskwy nad Dunajem i Bosforem. 8vo. Kraków 1869. 80 c.

— **Portrety Literackie** tom I. zawiera zyciorysy: Jan Dantyszek, Mikołaj Rej, Marcin Kromer. Wesp. Kochowski, Jan J. Morsztyn, K. Węgierski, Cagliostro w Warsz. i t. d. 1. tal. 20 sr.

Tom II. Franc. Morawski z listów jego skreślony. tal. 1. sr. 20.

tom III zawiera: **Żywot S. Trembeckiego**, **Węzyka**, **A. E. Koźmiana**, **K. Gaszyńskiego**. tal. 1. srg. 20.

— **Żywot** Tadeusza Kościuszki zeszyt I. Kraków 1866. 1 zlr. 20 c.

(w ciągu bieżącego roku wyjdzie dokończenie)

Skarbek Fr. hr. Dzieje księstwa warsz. 2 tomy. 1860. 6.30.

Stadnicki K. Wł. Bracia Władysława Jagielly. Lwów 1867. 2.80.

— **Olgierd i Kiejstut.** Lwów 1870. 2.40.

Studja histor. nad rewolucją franc. 1789 r. Warsz. 1862. 3 tomy. 8.50.

Świecki T. Historyczne pamiątki znakomitych rodzin i osób dawniej Polski, objaśnione przypisami J. Bartoszewicza. 2 tomy. Warszawa 1859.

Szajnocha K. Opowiadania histor. (256 str.) 1849. 1 zlr.

— **Bolesław Chrobry i odrodzenie się** Polski za Wład. Łokietka, dwa opow.

histor. 8vo. (482 str.) wyd. drugie. 1859, 4 zlr.

— **Jadwiga i Jagiello.** Opow. historyczne. 4 tomy na pap. lepsz. 15 zlr.

— **Jerzy Lubomirski** dram hist. 1850. 1.36.

— **Dwa lata dziejów** naszych 1646 i 1648 opowiadanie i źródła 2 tomy 8 zlr.

— **Lechicki początek** Polski, szkice histor. 1858. 4 zlr. 76 c.

— **Szkice** histor. tom I. (wyczerpnięty), tom II. 1857. 2.80., tom III. 1861. 4 zlr., tom IV. 1869. 2.20.

* **Schmitt H.** Dzieje Polski od jej początków, aż do dni naszych. 8vo. Lwów 1869. Karton. 2.50.

* — **Dzieje** Polski XVIII i XIX wieku. 3 tomy. Kraków. 6.80.

* — **Dzieje** porozbiorowe. Lwów 1868. 4 zlr.

* — **Unia** Lubelska. Lwów 1869. 60 c.

Szujski J. Historia polska. Lwów 1862. 4 tomy na papierze lepsz. 20 zlr.

* — **Rys** dziejów piśmienn. świata niechrz. 8vo. str. 527. Kraków 1867. 3.30.

Tablice synchronistyczne do hist. pols. poczynając od r. 550—1796. ułożył S. 1845. 1.50.

Thiers, kongres wiedeński, tłum. L. Żychliński 1861. 2.30.

* **Tatomir L.** Jeografia ogólna i statyst. ziem dawniej Polski. 8vo. Kraków 1868. 2.50.

— **O** Kazimierzu W. Lwów 1868. 90 c.

* **Trzy oświadczenia** konfed. barskiej. Kraków 1850. 1 zlr.

Waga T. Historia książąt i królów pols. wyd. trzecie. 1864. 1 tal. 20 sr.

Wehner L. Dzieje dnia 3go i 5go maja 1791 r. 1865. 2 tal.

— **Konfederacja** województw wielkop. d. 20 sierpnia 1792 r. 1863. 1 t. 20 srg.

— **Sejm** grodzieński ostatni. Ustęp od 26 sierpnia do 23 września 1793. 1866. 2 tal.

Wermonty Dr. Historia liter. franc. Poznań 1866. 1 tal. 15 srg.

Wincenty Wilczek i pięciu jego synów, wspom. hist. przez Bonaw. z Kochanowa 1859. 6 zlr.

Wójcicki K. Wł. Szkice historyczne. Kraków. 1869. 1.50.

Wybicki. Dodatek do pamięt. 1843. 7½ sr.

Wspomnienia z r. 1788 po 1792. 1862 1 tal.

Wspomnienia o Kownie p. Bonaw. z Kochanowa. 1854. 15 srg.

Wiszniewski M. Historia literatury polskiej 10 tomów 8vo. Kraków 1840. 1857. 25 zlr.

* **Zarański St.** Dzieje powszechne. 2 tomy. Wiedeń 1855 i Kraków 1867. 10 zlr.

* — **O reformie** wykładów dziejowych na podstawie indukcji. Kraków. 1868. 90 c.

Żychliński, Obraz machinacji mocarstw

ościennych przeciw Polsce od r. 1763. do 1773. 1864. 1.35.

II. Dzieła treści religijnej.

Bóg nadzieja nasza, książka do nab. Kraków 1864. opr. w szagr. brzegi zloc. 3 zlr. 50 c.

Cicha iza chrześcijańska. Książka do nab. Warsz. 1859. w oprawach od 3.50 do 10.

— **wydanie** poznańskie z r. 1870. zbrosz. 2.40., oprawne w szagr. 4.50., w nader ozdobnych oprawach od 8 do 12 zlr.

Droga do zbawienia, książka do nabożeństwa dla ludu polskiego zbrosz. 1.20., w oprawie w płótno 1.60., w szagr. brzegi zloczone 2.16.

Delert L. B. Historia kościoła 1865. 15 sr.

— **Historja** kościoła 1861 wydanie większe 1 tal. 15. srg.

— **Teologia** dla użytku wiernych 2 tomy, 1853. 4 tal.

Długosz J. Żywot śgo. Stanisława. Kraków 1865. 1.60.

Dunin, książka do nabożeństwa. Leszno, w oprawach od 3 zlr. do 12 zlr.

Filotea czyli droga do zbawienia. Berlin 1869. 15 srg. oprawna w szagr. brzegi zloczone 2 tal.

Fijałkowski, książka do nabożeństwa. Warszawa 1863 opr. w szagr. z kłam. brzegi zloczone 5 zlr.

Hoffmanowa Klem. z Tańskich, książka do naboż. dla młodzieży, opr. w płótno 96 c., opr. w płótno brzegi zloczone 1.60, w szagr. brzegi zloc. 2.40.

Książka do nabożeństwa z czasów konfederacji barskiej. 1865. 1.30., oprawna ozdobnie w szagr. od 4 do 10 zlr.

Koszuński Ks. Żywoty świętych dziewic. 1865. Poznań 30 c.

— **Żywot** Ś. Wojciecha. 1864. 60 c.

— **Żywot** Ś. Stanisława. 1867. Poznań. 60 c.

Łubieński J. Książka do nabożeństwa. Poznań 1869. 72 c.

— **Katolickie nabożeństwo.** Warsz. 1865. w oprawie od 6 do 15 zlr.

Mieczkowski D. Żywot Śgo Jana Kantego 1867. 1.25.

Müller L. X. Kazania. 1864. 1.50.

Ółtarzyk polski (z drzeworytami) wydanie paryżkie z r. 1834. zbrosz. 3 zlr. oprawna w szagr. brzegi zloc. 5 zlr. oprawna nader ozdobnie od 9 do 15 zlr.

Ółtarzyk polski. Berlin 1856. zbrosz. 3.70., oprawny od 6 do 20 zlr.

— **mniejszy** Berlin 1856. 1.85, oprawny od 5 do 12 zlr.

Ółtarzyk polski mały p. W. W. Krak. 1870. opr. 40 c.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

APOTEOZA WILHELMA POBOŻNEGO

«Czem skorupka za młodu nasiąknie....»

18 marca 1848 r.

124

— Pozwól mi królu zbombardować tych pocziwych berlińczyków.

W roku 1871.

125

U szczytu marzeń.